

57/14

Warszawa, dnia 23 lutego 2015 r.

SZEF
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

Jan Stanisław Ciechanowski

BD1-K0752-072- 6 /15

Szanowny Pan Senator
Michał Seweryński
Przewodniczący
Komisji Praw Człowieka, Praworządności i
Petycji Senatu RP

w związku z pismem Szanownego Pana Przewodniczącego z dnia 6 lutego br. (BPS/KPCPP-133-(P8-24/14)/15), dotyczącym petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie przyznania prawa do zadośćuczynienia i odszkodowania osobom, które w latach 1945 – 1956 jako dzieci więziono z rodzicami skazanymi za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, przedstawiam stanowisko Urzędu.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. *o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego* represjami są okresy przebywania w więzieniach lub innych miejscach odosobnienia na terytorium Polski na mocy skazania w latach 1944–1956, na podstawie przepisów wydanych przez władze polskie, przez sądy powszechne, wojskowe i specjalne albo w latach 1944–1956 bez wyroku – za działalność polityczną bądź religijną, związaną z walką o suwerenność i niepodległość. Okoliczność tę (skazanie za działalność

niepodległościową), potwierdza w drodze decyzji administracyjnej – stosownie do art. 8 ust. 2 *ustawy kombatanczej* - prezes sądu okręgowego lub Prezes Instytutu Pamięci Narodowej.

Zatem przed wszczęciem postępowania o przyznanie przez Szefa UdSKiOR statusu osoby represjonowanej, dana osoba musi uzyskać stosowną decyzję administracyjną od Prezesa IPN lub prezesa sądu okręgowego - dopiero jej uzyskanie pozwala wszcząć i prowadzić postępowanie w Urzędzie w sprawie przyznania uprawnień z ustawy kombatanczej.

W związku z faktem, że wykładnia art. 4 ust. 1 pkt 4 *ustawy kombatanczej* dokonywana przez te organy jest tego rodzaju, że dzieci przebywające z matkami w więzieniach (w przypadku osadzenia matki za działalność niepodległościową) nie spełniają warunku „przebywania w więzieniu za działalność polityczną lub religijną”, takim osobom wydawana jest decyzja o odmowie potwierdzenia okoliczności wskazanych w art. 4 ust. 1 pkt 4. Otrzymując taką decyzję strona w zasadzie nie ma po co składać u nas wniosku o przyznanie uprawnień, gdyż jesteśmy związani treścią takiej decyzji i również wydamy decyzję odmowną.

W związku z powyższym, nasze informacje dotyczące liczby osób, które urodziły się w więzieniach lub przebywały w nich razem ze swoimi matkami są szacunkowe i dotyczą tylko takich przypadków, gdzie dana osoba, mimo iż uzyskała negatywną decyzję prezesa sądu okręgowego lub Prezesa IPN, to jednak złożyła wniosek o uprawnienia licząc niesłusznie, że wydamy rozstrzygnięcie dla niej korzystne. Takich osób było zaledwie kilka, co oczywiście nie świadczy, że są to wszystkie osoby przebywające z matkami w więzieniach – nie należy wykluczyć, że osoby o większej świadomości prawnej po uzyskaniu negatywnej decyzji Prezesa IPN lub prezesa sądu okręgowego nie składały już wniosku w Urzędzie, wiedząc o bezcelowości takich działań.

Two handwritten signatures in blue ink. The top signature is a cursive script, and the bottom signature is a more stylized, blocky script.